

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVIII (32)

Štev. (No.) 6

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

22. februarja 1979

Pred tretjo svetovno vojno

„Razvidno je, da drsimo v tretjo svetovno vojno, a vendar zahodni državni varajo sami sebe, da se utrjuje odjuga. Več dežel letno izročijo komunizmu, pa se ničesar ne bojijo... kako dolgo bo še trajalo to izročanje dežel?“ Tako je opozarjal Aleksander Solženicin londonske televizijske in radijske poslušalce minulo soboto, ob praznovanju pete obletnice svojega izgonu iz ZSSR, na dan, ko je vzplamtel na našem planetu novo vojno žarišče z napadom rdeče Kitajske na rdeči Vietnam.

Kitajsko-vietnamska meja je sedaj 27. področje na zemeljski obli v letošnjem letu, kjer govori orožje. Pred tem se odigravajo oboroženi spopadi različnih vrst na 26 drugih področjih, od katerih nekateri trajajo več kot 15 let.

Trenutno je na svetu pod orožjem več kot 25 milijonov vojakov ter se več troši za oborožene sile kakor n. pr. za vzgojo ljudi. Večina vojnih spopadov je gverilskega značaja. Zanimivo je tudi to, da se vsi vojni spopadi odigravajo na področjih dežel tkim. tretjega sveta, se pravi med nerazvitimi odn. med revnimi državami. Bogate industrijske države imajo prav toliko ali pa še več problemov med seboj, toda izgubile bi preveč, da bi vse tvegale z oboroženimi spopadi, kakor to delajo države tretjega sveta. Kadar se spopadejo industrijske države, so žrtve med prebivalstvom veliko večje. V vseh nad sto oboroženih spopadih po letu 1945 do danes, vključno Korejo, Vietnam in Bližnji vzhod, ni padlo toliko smrtnih žrtev, kakor samo v zadnjih dvanajstih mesecih 2. svetovne vojne.

Oboroženi spopadi se danes, v letu 1979, odigravajo na naslednjih področjih:

1. Turčija se nahaja na robu državljanske vojne ter je v bojih med komunisti in nekomunisti lansko leto bilo nad 800 smrtnih žrtev, največ med univerzitetno mladino.
2. Libanonska državljanska vojna je zahtevala 30.000 smrtnih žrtev in še traja, dasi se je uradno končala pred dvema letoma. Libanon je okupiran s 30.000 sirijskimi četami, ki pa miru ne morejo ohraniti. Občasni letalski in suhozemski izraelski vpadi proti palestinskim gverilcem v Libanonu povzročajo nadaljnje žrtve med prebivalstvom.
3. V Iraku se Kurdi že nad 14 let borijo za samostojnost proti Iraščanom, obenem pa še med seboj v državljanski vojni med komunisti in nekomunisti.
4. Južni Jemen je pozorišče gverilskih napadov na režimske oborožene sile.
5. V Severni Irski traja gverilska vojska že devet let, in je zahtevala nad 2000 smrtnih žrtev. Marksistična IRA je zanesla teror sedaj tudi v južno Anglijo.
6. Baskovski separatisti pod vodstvom marksistične ETA-e zlasti od Francove smrti naprej sejejo smrt in teror po Španiji, predvsem proti policiji in vojaškim funkcionarjem. Nad 40 smrtnih žrtev je bilo od lanskega oktobra do danes.
7. Eritrejski gverilci so po 15 letih bojev že skoro dosegli uspeh po osamosvojitvi dežele, a jih je abesinska vojska s pomočjo sovjetskega orožja in kubanskih vojakov poglala nazaj v puščavsko grmovje, od kod nadaljujejo boj proti abesinskemu marksističnemu okupatorju.
8. Tudi Somalijci so se morali umakniti pred združeno abesinsko-kubansko premočjo, ko so se hoteli polastiti od Somalijcev poseljenega področja Abesinije. Somaljska gverila nadaljuje z napadi na abesinsko vojsko.
9. Obmejni spopadi med Ugando in Tanzanijo se nadaljujejo, kljub temu, da se je Uganda umaknila s tanzanijskega ozemlja, ki ga je zasedla ob lanskem napadu na Tanzanijo.
10. Bivšo špansko Saharo sta si razdelila Maroko in Mavritanija. Proti tema dvema državam pošilja gve-

ŠKOFOVSKA ZASEDANJA V PUEBLA

LATINSKOAMERIŠKA CERKEV IŠČE NOVIH POTOV

Zadnje dni januarja in prvo polovico februarja se je odvijalo v mehiškem mestu Puebla III. splošno zasedanje latinskoameriških škofov. Zborovanje je sklicala Sveta stolica, organizirala pa ga je latinskoameriška škofovska konferenca CELAM.

Precej črnila je preteklo pred in med zborovanjem, in mnogo bo pisanja o njem v bodoče. Hočeš nočeš, latinska Amerika je konfliktiven kontinent in položaj narodov in ljudstev, ki v njem prebivajo, je stalna snov polemike. Vpliv Cerkve je silno močan in razne miselne in politične struje skušajo pritegniti Cerkve oz. vernike v svoje območje, da bi tako lažje pridobili zase široke množice, ali pa vplivne elite.

Pojav, ki se zadnja leta stalno ponavlja, je poizkus levičarske infiltracije na cerkveno polje, pridobivanje katoličanov za sopotnike raznih socio-političnih struj. Tako si je lažje razložiti prisotnost krščanskih socialnih nestrpnosti v območju levičarske gverile, ali vsaj glasne posege sicer dobronamer-nih ljudi v območju levičarskega tiska ali njega idejnih struj.

Latinska Amerika je kontinent milijonov zapostavljenih, revnih in nepismenih, mozaik ljudstev in ras, pa je upanje Cerkve, saj se tukaj nahaja največje število katoličanov. Pred desetletjem je Medellinsko zasedanje odprlo nova pota delovanju Cerkve na tem predelu sveta, in sedanje zasedanje v Pueblu naj bi v novi luči razsvetlilo ta pota.

Kakšna naj bi bila ta luč? Tu je bistvo, okoli katerega se je še pred zasedanjem razvila huda polemika. Ne le levičarski krogi, mnoge katoliške skupine zlasti v Evropi in Severni Ameriki so zahtevale, naj Puebla pomeni korak naprej v „odprtju“ Cerkve, nova iskanja okoli „teologije osvoboditve“, ki je žalostna posledica Medellina, in temeljit socialni kompromis s „tlačeni ljudstvi“.

rilec Alžir, medtem ko Francija podpira Mavritanijo. Vojni spopad med Alžir in Marokom je letos predviden.

11. Libija je oborožila muslimanske gverilce v severnem Čadu proti obstoječemu režimu, ki ga podpira Francija s svojimi oboroženimi silami in letalstvom. Boji se nadaljujejo.

12. V Rodeziji gverilska vojna proti belemu režimu traja že šest let ter je bilo ubitih nad 12.000 ljudi, več kot polovica samo lansko leto. Rodezijska vojska vpada v sosednji Mozambik in Zambijo, ki ščitita gverilce.

13. Angolski marksistični režim se lahko samo s podporo kubanske vojske otresa gverilskih napadov protikomunistične UNUTA, ki je časno propadla v državljanski vojni v Angoli po umiku Portugalcev iz te afriške kolonije.

14. Gverilci v Namibiji se že enajst let borijo proti belemu režimu, zadnja leta s podporo iz sosednje marksistične Angole. Gverilska organizacija SWAPO nasprotuje svobodnim volitvam v Namibiji, ker ni gotova, da bi marksisti dobili večino.

15. Afganistanski marksistični režim, ki se je lanskega aprila povzpел na oblast, trpi neprestane napade protikomunističnih gverilcev v vzhodnem delu države. Njihova oporišča napada afganistanska letalska sila. V Kabulu so gverilci pred kratkim ubili ameriškega veleposlanika.

16. Ves severni del Burme je v oblasti uporniških komunističnih gverilcev že dolga leta, ki pa so tudi med seboj razdeljeni na prosovjetsko in prokitajsko frakcijo ter se med seboj spopadajo. Burmanska režimska vojska pa napada obe frakciji.

17. V Tajski komunistična gverila gospodari na severovzhodu države, medtem ko jo z juga napadajo komunistični gverilci iz sosednje Malazije, kjer imajo svoja oporišča na varnem pred tajskimi oboroženimi silami.

18. Dasi so v Malaziji komunistične gverilce Angleži potolkli v 12 letni vojni od 1948 do 1960, so ponovno dvignili

Ob začetku zasedanja je v Mehiko pohitel papež Janez Pavel II. Otvoril je zborovanje in škofom dal jasne napotke za njih delovanje. V smislu teh napotkov se je tudi razvijala konferenca, in nje zaključki so blagoslov za latinskoameriško Cerkev. Jasno je, da ni šlo brez debate. Škofje prihajajo iz različnih držav, kjer je socialni položaj različen, politične okoliščine drugačne in ima delovanje Cerkve svoje posebne prizvoke. Tudi so nekateri bolj zaskrbljeni glede socialnega problema svojih vernikov, drugi imajo večje težave s pastirstvom. A spričo dobre volje večine, je zasedanje poteklo mirno. Drugačni pogledi na določene probleme so le obogatili celoten pogled na latinskoameriško sedanost in na poslanstvo Cerkve na tem predelu sveta.

12. februarja je bilo zasedanje zaključeno. Škofje so ta dan objavili daljše pastirsko pismo, naslovljeno na vse latinskoameriške katoličane; medtem so v Vatikan poslali sprejete dokumente, katere bo sedaj papež proučil, jih potrdil (morebitno popravil), nakar bodo objavljeni v vseh škofijah kontinenta, in se bo pričela aplikacija njih napotkov v življenju lokalnih cerkva.

Pastirsko pismo je pa pravzaprav povzetek teh dokumentov. Škofje nakažejo svoj pogled na položaj v latinski Ameriki. Poudarjajo da „se več razdalja med mnogimi, ki imajo malo in maloštevilnimi, ki imajo mnogo“, nakazujejo da so v nevarnosti „temeljne vrednote naše krščanske kulture“, tep-tajo se človečanske pravice in vojne sejeje razdejanja na mnogih krajih. Ob tem citirajo besede svetega očeta, ki vse vabi, naj odpro vrata Kristusu. Njemu naj se odpro vrata držav, političnih in gospodarskih sistemov, kulture, civilizacije in razvoja.

Škofje nato opredelijo poslanstvo Cerkve. Navajajo bistvena področja, kjer hoče Cerkev ojačiti svoje delo. (Nad, na 2. str.)

glave zlasti po letu 1975 ter šarijo predvsem ob malazijsko-tajski meji.

19. Komunistični režim v Laosu, ki je zavladal tam leta 1975, ne more zatreti ok. 15.000 gverilcev Meo, ostankov „tajne CIA vojske“, ki se je borila proti komunistom v Laosu med 1962 in 1975. Obvladujejo področje v srednjem in južnem Laosu.

20. Vietnam je v nekaj tednih z bliskovito vojno Hitlerjevega tipa pregazil prokitajski režim v Kambodži, ni pa mu uspelo uničiti vseh gnezd gverilcev Khmer Rouge, ki še naprej napadajo prosovjetske vietnamske okupatorje.

21. Marksistični gverilci v Zahodnem Iranu (Indonezija) so okrepili svojo aktivnost lansko leto z oporišč iz sosednje Nove Gvineje. Indonezijska vojska pogostokrat napada njihova oporišča onstran indonezijske meje.

22. Na jugu filipinskega otočja hočejo muslimanski gverilci ocepiti svoje področje od Filipinov ter je velik del filipinske vojske angažiran v bojih proti njim. Letno zahtevajo ti boji povprečno nad 1000 mrtvih.

23. V Gvatemali so spopadi med marksistično gverilo in gvatemalsko vojsko že kronični od leta 1960 sem ter je povprečno letno 2000 smrtnih žrtev.

24. V Salvadorju je položaj močno podoben razmeram v Gvatemali.

25. Marksistična vstaja v bližnji Nicaragua je lansko leto zahtevala nad 8000 smrtnih žrtev. Po mestih so gverilce zatrli, spopadi pa se na deželi nadaljujejo.

26. Zrušitev šahove monarhije v Iranu je zahtevala desetstisoče smrtnih žrtev, v iranskem Azerbejdžanu se komunistični gverilci nočejo vdati oblasti muslimanskega fanatika Homeinija, za katerega sploh dvomijo, da bo mogel obdržati oblast v državi.

Krona vseh teh vojnih spopadov je sedaj kitajski vpad v Vietnam, ki bi obenem z razvojem v Iranu lahko potisnil tudi ZDA in ZSSR v vojni metež.

Un camino para América latina

El pasado 12 de febrero quedó clausurada en Puebla, México, la III Conferencia General del Episcopado Latinoamericano. A su término, los obispos allí reunidos aprobaron un Mensaje a los pueblos del continente, que en su parte final invitan especialmente a las familias, a los jóvenes, “y a cuantos ejercen cargos y misiones en los más variados campos de la cultura, la ciencia, la política, la educación, el trabajo, los medios de comunicación, el arte”. “Os invitamos a ser los constructores abnegados de la civilización del amor (Paulo VI, E. N.) inspirada en la palabra, la vida y en la acción plena de Cristo, basada en la justicia, la verdad y la libertad”.

“Una civilización del amor —dicen en otro lugar— repudia la violencia, el egoísmo, la explotación de los desatinos morales; una civilización del amor propone a todos una riqueza evangélica de reconciliación nacional e internacional”.

“Y ahora una palabra final: Dios está presente, vivo, en Jesucristo liberador, en el corazón de América Latina. Creemos en el poder del Evangelio. Creemos en la eficacia del valor evangélico, de la comunión y de la participación para generar creatividad, promover experiencias y nuevos proyectos pastorales. Creemos en la gracia y en el poder del Señor Jesús que penetra en la vida y nos impulsa para la conversión y la solidaridad. Creemos en la esperanza que alimenta y favorece al hombre y a su camino hacia Dios, nuestro Padre. Creemos en la civilización del amor.”

“Que nuestra Señora de Guadalupe, patrona de América Latina, nos acompañe solícita, como siempre en esta peregrinación de paz”.

Dr. Jožko Tischler umrl

S Koroškega je prišlo žalostno sporočilo, da je 23. jan. t. l. umrl v 78 letu starosti nesporna voditeljska osebnost koroških Slovencev, dr. Jožko Tischler, dvorni svetnik, ravnatelj slovenske gimnazije v pokoju, dolgoletni predsednik Narodnega Sveta Koroških Slovencev (NSKS) in zdaj njegov prvi častni predsednik itd. itd., tako, da je Naš tednik upravičeno napisal v naslov svojemu spominskemu članku z velikimi črkami samo besedo: PRVE-MU! Ta smrt pomeni krut udarec za koroške Slovence, kajti z njim so izgubili centralno osebnost v svoji skupnosti, ki jim je po trdih bojih in tudi uspehih postal zgled delavca za narodov blagor. Resnično: vse svoje življenje je delal za svoje Slovence v najtežji dobi zgodovine, trpel z njimi preganjanje in izgnanstvo, pa zopet vrnitev med svoje, s katerimi je odslej delil in vodil borbo za enakopravnost Slovencev v Avstriji, za dosego vseh ustanov, politične in kulturne, ki pripadajo koroškim Slovincem kot manjšinskemu narodu na Koroškem.

Pokojni dr. Jožko Tischler se je rodil 8. maja pri Marku v Zablatih pri Kamnu v Podjuni. Kmalu nato je oče kupil Hajnžinovo hišo v Tinjah. V gimnazijo je vstopil v Celovcu tik pred prvo svetovno vojno, 6. in 7. razred nadaljeval v Kranju, toda maturo je napravil spet v Celovcu po plebiscitu. Odsel je na Dunaj študiral za profesorja matematike in fizike. Iz teh predmetov je tudi doktoriral na Dunaju. Kot visokošolec na Dunaju je postal soustanovitelj Kluba dunajskih študentov. Ti so tedaj prevzeli tudi nalogo voditi tiskanje Koroškega Slovence, ki so ga v rokopisu urejali v Celovcu, tiskali pa v češki tiskarni na Dunaju. Kot zavedni Slovenci ni dobil službene mesta v Celovcu, kamor je zaprosil, ampak na Štajerskem v Fürstenfeldu, in šele 1. 1934 v Beljaku. Tam je 1. 1936 postal predsednik Slovenske prosvetne zveze, kar je potem ostal do leta 1946, celo desetletje. V času najhujšega Hitlerjevega pritiska po Anšlusu 1. 1938 so tudi njega pregnali „službeno“ na Predarlško v Bregenz, kjer se ni smel niti svobodno gibati in mu je bila prepovedana vrnitev na Koroško. Iz „pregnanstva in

konfinacije“ je med vojno vendarle trikrat uspel obiskati (ilegalno) koroške slov. prisilne delavce v Hesselbergu. Tem so prepovedali celo udeležbo pri javnih božjih službah. Pri eni takih prepovedi je tudi on s takimi koroškimi delavci zapustil cerkev. Ko je nacizem propadel, je takoj zbral te prisilne izseljence in jih povedel nazaj na Koroško. Toda oblasti — okupatorske — so jim zabranile vstop, tako da je z največjo odločnostjo — nastavljal je prsi, naj ga rajši ustrelje! — uspel, da so se slovenski Korošci spet lahko naselili doma. To je bil prvi njegov uspeh v l. 1945. Kot predstavnik koroških Slovencev je bil poklican v prvo koroško deželno vladu, kjer je v nekaj mesecih, ko je bil član, dosegel ustanovitve obveznih dvojezičnih šol. To je zopet bil velik uspeh. — In potem je bilo sodelovanje pri obnovitvi dela Družbe sv. Mohorja v Celovcu, ki je bila svoj čas tako razširjena, pa so jo nacisti zaprli. Sodeloval je pri prevzemu Koroške kronike, ki je prenehala 1. maja 1950, pa je prešla — potem ko je bila že nevarnost, da jo dobe koroški vindišerji — po veliki zaslugi dr. Tischlerja v roke Narodnega sveta za koroške Slovence (NSKS). Tega je zamislil in ustanovil 1. 1949 in desetletja vodil prav dr. Tischler. Prvič od 1949 do 1960, in drugič od 1972 do 1976. Ustanovitev NSKS je velik uspeh pokojnega. — In tretji, za Korošce važen dogodek, je njegovo delo: l. 1955 je bila podpisana pogodba z Avstrijo in zavezniki, v njej je bilo določeno postopanje z narodnimi manjšinami. Tedaj je dr. Tischler ugotovil, da pogodba govori o Slovincih kot takih, ne o „rdečih“ ali „belih“ ter je dal vzpodbudo, da obe organizaciji koroških Slovencev, NSKS in Zveza koroških slov. organizacij podasta skupno spomenico na centralno avstrijsko vladu. Za skupni nastop ni bila niti Ljubljana niti Zveza, pa je vendarle uspel. Danes prav ta Spomenica velja za fundamentalni dokument pri zahtevi izpolnitve pogodbe in čl. 7: In to je izključno zaslug dr. Tischlerja, ki je edini postavljaj potrebe naroda pred strankami ter je bil vedno za skupne nastope, kadar to terja dobrobit naroda. To je bila ena njegovih temeljnih smernic, ki mu jo priznavajo tudi njegovi politični nasprotniki.

Toda uspeh, na katerega je bil dr. Tischler vedno najbolj ponosen, je bila ustanovitev Državne gimnazije za Slovence v Celovcu. Predvidena je bila v pogodbi, toda samo po vztrajni borbi dr. Tischlerja je bila končno 1. 1957 uzakonjena. To je tudi edina točka iz pogodbe, ki je bila v celoti izpolnjena. In to je dosegel dr. Tischler, ki ni bil samo ustanovitelj te prve in edine slovenske gimnazije, ampak tudi njen prvi ravnatelj, ki je svoj zavod tudi organiziral in ga branil in reševal pred pogibom. Zdal je zavod praznoval 20 letnico obstoja in udeležba na tem jubileju je bil eden zadnjih nastopov pokojnega. In narod mu je dal časten naslov: Oče slovenske gimnazije. Kaj pa pomeni slovenska gimnazija za Slovence na

(Nad, na 2. str.)

EDVARD KARDELJ: „... LIKVIDIRATI VSAKOGAR ...“

OB SMRTI JUGOSLOVANSKEGA PARTIJSKEGA IDEOLOGA

V Ljubljani je za rakom umrl 69 let star ideolog „jugoslovanske poti v socializem“, po naše, komunizma, učitelj Edvard Kardelj. Med 2. svetovno vojno je bil eden vodilnih partijskih veljakov Titovega partizanskega štaba in kot tak ostal vse do svoje smrti krivec desetisočev smrtnih žrtev državljanske vojne med komunisti in demokratskimi silami narodov, ki sestavljajo Jugoslavijo. Njegov značaj in njegov pogled na svet je najbolje opisal v knjigi „Eastern Approaches“ britanski zvezni častnik pri Titovem partizanskem štabu med 2. svetovno vojno, Fitzroy Maclean, ki o njem pravi na str. 327 druge izdaje te knjige leta 1949: „Bil je povsem odkrit, povsem logičen, povsem miren in nepremakljiv. Blato; umor; laž; izdaja. Vse to je res. Vse to se dogaja v komunizmu, je tudi namerni del komunistične politike. Toda na dolgo roko koristi. Konec posvečuje sredstva. Nekega dne bodo dosegli svoje; nekega dne bodo težave izginile; njihovi nas-

protniki bodo eliminirani; ljudstvo vzporedno svet v srečnejši in boljši kraj. Takrat bo potreba po strogih ukrepih izginila. On morda ne bo doživel tega. Toda pripravljen je, kakor so vsi drugi, ne samo sam umreti za to, temveč žrtvovati vsakogar in vse, ki so blizu in dragi njemu, za cilj, ki si ga je izbral, likvidirati vsakogar, ki gojeno; in komunistično tisočletje bo bi mu bil napoti. Takšne žrtve, takšne likvidacije bodo za večjo blaginjo človeštva.“

Ni dvoma, da je „jugoslovanska pot v socializem“ s Kardeljem izgubila enega svojih najkrutejših marksističnih fanatikov. 87. letu se bližajoči njegov nadrejeni marksistični diktator Tito je ob smrti svojega najzvestejšega oprode, ki ga je pred zavratno boleznijo smatral za svojega naslednika na diktatorskem stolčku v Beogradu, prekinil svoje potovanje po Bližnjem vzhodu, da se je mogel udeležiti pogreba brez križa.

MEDNARODNI TEDEN

JUGOSLOVANSKI komunistični diktator Tito se je tik pred najhujšimi protišahovskimi izgredi v Iranu podal na dvotedensko potovanje po Bližnjem vzhodu, da obišče Kuwait, Irak, Sirijo in Jordanijo. Tito je imel namen, takso so objavili v Beogradu, „pozvati arabske vodje, da se združijo v naporih za rešitev konflikta z Izraelom.“ Iz izjave je razvidna želja po uničenju Izraela, ki mu Titov komunistični režim vztrajno nasprotuje. Istočasno je šel Tito prosit Kuwait in Irak za večja posojila komunistični Jugoslaviji, ki se vedno hitreje pogreza v hudo gospodarsko krizo. Potovanje je Tito prekinil ob smrti svojega partijskega ideologa 69-letnega Kardelja, da se je udeležil pogreba.

V KOMUNISTIČNEM AFGANISTANU je „desničarska gverila“ ugrabila ameriškega veleposlanika v glavnem mestu Kabul ter ga je afganska partijska policija „osvobodila“ tako, da je pobila ugrabitelje z ameriškim veleposlanikom vred. Pri policijski akciji za „osvoboditev“ ameriškega veleposlanika so sodelovali sovjetski vojaški svetovalci. Ameriška vlada je protestirala v Kabulu in Moskvi. ZSSR se izgovarja, da sovjetski svetovalci niso krivi veleposlanikove smrti.

NA SESTANKU v Mehiko sta se Carter in mehiški predsednik López Portillo dogovorila, da se bodo pogajanja za mehiško prodajo naravnega plina in petroleja Severni Ameriki začela letos marca. ZDA že uvažajo nekaj mehiškega petroleja, odkar pa so v Mehiki odkrili ogromna petrolejska ležišča, večja od tistih v Saudijevi Arabiji, nameravajo ZDA večino potrebnega petroleja uvažati kar iz Mehike. Obenem sta predsednika razpravljala tudi o medsebojnih zadevah glede trgovine, mamil in mehiške imigracije v ZDA.

Republika Iran

VRNITEV NA „STARE ISLAMSE OBIČAJE“

Po šahovem odhodu iz Irana je začel vladati v državi bivši šahov opozicionalec Bahtiar, ki ga je njegova stranka izključila iz svojih vrst, ker je iz šahovih rok sprejel imenovanje za vladnega predsednika, „dokler se šah ne bo vrnil, po začasnih počitnicah.“ Bahtiar je objavil, da je prevzel vladno, da bi vzpostavil demokratičen režim in preprečil prelivanje krvi v Iranu. Toda namera se mu ni posrečila.

Iranske muslimanske množice, ki jih je iz Pariza, v političnem izgnanstvu, vodil muslimanski svečenik Homeini, so v Teheranu in po vseh večjih iranskih mestih naprej plenile, ropale, se spopadale s policijo in vojsko, požigale in rušile. Vsak dan je bilo stotine smrtnih žrtev pri teh izgredih. Tudi strjenost v vrstah oboroženih sil se je začela rahljati ter so se nekateri vojaški oddelki pridružili Homeinijevim pristašem.

Homeini se je končno odločil, odn. so ga razmere prisilile, da se je iz varnega Pariza z letalom pripeljal v razburkani Teheran, kjer so ga pričakale milijonske množice. Bahtiar se je s svojo vlado skril neznanokam, Homeini pa je za vladnega predsednika

Hud udarec je predstavljalo za vladni prestiž zvišanje cen v mesecu januarju. Spričo 12,8 procentnega skoka so padli v vodo vsi upi, da bo inflacija jako skržena v svojem obsegu tekom letošnjega leta, in da se bo končno začela tako zaželjena gospodarska obnova. Nočemo s tem zatrditi, da letošnje leto, ki smo ga komaj začeli, ne bo boljše od lanskega. A vera v ta „čudež“ je v ljudeh hudo upadla spričo krute resnice 12,8 odstotne podražitve v prvem mesecu.

Strokovnjaki gospodarskega ministrstva so iskali razloge, in jih kaže našli. Razni funkcionarji so na tiskovnih konferencah po televiziji razlagali pojav. A ljudje se kaj malo spoznajo na strokovne izraze. Spoznajo se dobro na dejstvo, da denar ne zadošča. In spričo tega dejstva se inflacija spremeni v politični pojav, ki ga skušajo „kapitalizirati“ razne opozicionalne skupine, najsi bodo bivše politične stranke, ali novonastali politični zvezdniki.

Positivno spričo tega je, da vlada ni izgubila glave. Skušaja po svojih močeh kontrolirati inflacijo. Le da orožje, s katerim razpolaga, ni dovolj uspešno. Dejstvo je, da po mnenju strokovnjakov, država ne polaga dovolj napora v varčevanje fondov. Naj gre že za v proračunu predvidene izdatke, ali za posebne, naj se govori o preobilni birokraciji, ki državo stane težke denarje, ali pa če omenimo zloglasna državna podjetja, ki trpijo težke izgube, pa se jih vlada ne more, ne zna, ali moče znebiti: zaključek vsega je deficit, ki vlado primora v iskanje fondov v posojilih, dolgovih, tiskanju nevednega denarja, ki povzroča tak pojav svetovnega rekorda inflacije v deželi, ki je naravno bogata kot malokatera na svetu, in še dokaj razvita.

Da vlada ne najde pota iz težke finančne zagate, je dokaz tudi dejstvo,

da je segla po novem viru dohodkov (namesto po novih kontrolah izdatkov). Štiri najmočnejše province in zvezno prestolnico je „zaprosila“ za izredni prispevek. Znova politična posledica: guverner cordobske province, general Chasseing, je enostavno odstopil, ker se ni strinjal s tem prispevkom. Imenovali so drugega, a „škan-dalčka“ niso mogli zabrisati. Kakšna bo bodočnost? Tudi najresnejši opazovalci si ne upajo prerokovati v duhu optimizma. Kritike in osporavanja pa seveda dežujejo na gospodarsko vodstvo, ki se pa nanje ne ozira. Dovolj ima skrbi s praviimi problemi.

Z gospodarskim problemom je povezan tudi socialni. Zato se čezdalje bolj razvija delovanje sindikatov, ki pod pritiskom delavstva zahtevajo spremembe v politiki plač. Dosedanji minister za delo je prešel na novo vojaško mesto, in novi, general Reston, nadaljuje njegovo delo iskanja skupnih točk s sindikati, prepovedovanja gremialnega delovanja in napovedovanja skorajšnje objave zakona sindikalnih organizacij. Če se bravci spominjajo, smo večkrat omenili potrebo tega zakona in nenehne vladne napovedi, da je zakon skoraj pred objavo. Dejstvo je, da se vladni (t. j. vojaški) krogi ne morejo zediniti glede zakonskega osnutka. Kot se ne morejo zediniti glede spočetja političnega delovanja. Vse ostaja pri meglenih napovedih in nejasnih ocenah. Medtem si sledijo večerje ali kosila političnih vodij, in občasna aretacija udeležencev teh gostij...

Da zaključimo: sredi hudih državnih finančnih težav, sredi težkega socialnega stanja, sindikalnega vrenja in poskusov obnovitve političnega delovanja strank, vlada usmerja krmilo argentinske barke. Vtis ob tem je, da si včasih krmarji niso na jasnem, kako naj krmilo zasuka.

Kitajska „kazenska ekspedicija“ proti Vietnamu

Rdeča Kitajska je zadnje mesece zaskrbljeno opazovala, kako jo je Moskva odkrito obkoljevala v jugovzhodni Aziji z vojaškimi akcijami svojega satelita Vietnam, ki ga v svobodnem svetu označujejo za „azijsko Kubo“.

Vietnam, ki kot sovjetski satelit že

Puebla

(Nad. iz 1. str.)

vanje: družina, mladina, vzgoja. Vabijo vse, naj pomagajo pri gradnji „civilizacije ljubezni“, kakor jo je imenoval že pokojni papež Pavel VI, ki je prvi sklical to zasedanje. Končno znova poudarjajo, da edino Kristus lahko resnično osvobodi ljudi in narode. „Civilizacija ljubezni“ zatrjujejo „zavrača nasilje, egoizem in izkoriščanje moralnih zablod; civilizacija ljubezni predlaga vsem evangelijsko bogastvo narodne in mednarodne sprave“.

V tem duhu so razviti tudi posamezni deli dokumenta, ki se trenutno nahaja v Vatikanu. Važen je dokument o položaju kontinenta in kako potom spremembe struktur iz tega položaja priti. Drug del razpravlja o liturgiji kot prvenstveni faktor evangelizacije. Cerkev kot vzgojiteljica celotnega človeka je druga važna točka dokumentov, prav kakor pospešitev ekumenskega gibanja. Škofje polagajo tudi važnost v „spreobrnjenje celotne Cerkve“, da se ta posveti posebej najbolj revnim in doseže njih integralno osvoboditev“. Potrebna je zgradba nove družbe, ki naj sloni na pravici in ljubezni, ki naj spoštuje in pospešuje dostojanstvo človeške osebe.

Puebla predstavlja poraz vseh tistih tkim. naprednih struj, ki so hotele izzvati politično opredelitev Cerkve.

Jožko Tischler

(Nad. iz 1. str.)

Koroškem, ni treba posebno poudarjati: to je vse, kar imajo slovenski Korošci in na čemer temelji njihova bodočnost. Dva rodova abiturientov sta že šla med narod, in koderkoli so, so v čast slovenskemu učilišču in njegovemu ustanovitelju, dr. Jožku Tischlerju. In razumljivo je, da se ta nikjer ni boljše počutil, kakor med svojo mladino, ki jo je poučeval celih 40 let! In ona je v njem gledala mit pravega koroškega Slovenca.

Dr. Jožko Tischler je s svojim značajnim, vztrajnim in neutrudnim delom postavil koroškim Slovincem najlepši zgled domovinske ljubezni, dela za narod z vero v Boga. Kako je to dvoje bilo tesno povezano med seboj, je pokazal, ko je šlo za spominsko cerkevno slovesnost ob obletnici obglavljenja selških mladeničev na Dunaju. Sv. maša zanje ni bila dovoljena, ljudje so se zbrali v cerkvi in tedaj je vzel dr. Tischler rožnivenec v roke in začel moliti na glas in za njim vsa cerkev. Bil je tudi član Katoliške akcije. Držal se je tega, kar mu je naročil oče, ko je odhajal na Dunaj: „Jožek, na Boga ne pozabi!“

Njegova smrt je povezala vse koroške Slovence v veliko žalost. Žalno sejo je sklical takoj Narodni svet za

koroške Slovence, katerega častni predsednik je bil, ko je l. 1976 predal njega vodstvo mlajšim močem, ki jih je že sam vzgojil na svoji gimnaziji. Prav tako je svečano žalno sejo sklicala Krščansko kulturna zveza, naslednica tiste Prosvetne zveze, ki ji je bil Tischler desetletja predsednik. Sedanji gimnazijci so držali častno stražo ob krsti, ki je ležala v dvorani Slomškovega doma v novi stavbi Mohorjeve. Pogreb pa je bil določen za 29. januarja na pokopališču v Žrelcu.

Velikemu borcu za koroške Slovence se klanja tudi zdomska Slovenija. Tudi ta, ki živi v Argentini, tudi naš list še posebej kot svojemu prijatelju in sotrudniku. Danes lahko povemo, da je vsa prva leta pisal glavne članke o Korošcih v Koledarje in Zbornike Svobodne Slovenije prav on, pod psevdonimom — dr. Jezernik. To so bili izredno aktualni članki in razprave v tistih letih, ko je Koroška doživljala prelomne čase.

Uredniški odbor Svobodne Slovenije izreka njegovi družini najgloblje sožalje, obenem pa sočustvuje z vsem slovenskim narodom na Koroškem v njegovi izgubi. Toda tolažba ni samo v bolečini, temveč tudi v tem, kakor je nekoč rekel vodja Doma v Tinjah: „Ne žalovati, da dr. Tischlerja ni več, ampak biti hvaležni, da smo ga imeli toliko časa!“ Naj počiva v miru!

Tine Debeljak

Med knjigami in revijami

POPRAVEK IN POROČILO O SPO-MINIH ISTRŠKEGA DUHOVNika

V šte. 3 Svobodne Slovenije na tem mestu sem poročal o zadnji številki Hrvatske revije ter tam omenjal tudi oceno B. Milanovičeve knjige Moje uspomene. Ob njej sem pripomnil, da ni mogel jeseni l. 1946 sprejeti obiska dr. J. Kralja, ker je ta „umrl že o božiču l. 1945.“ To zadnjo letnico mi je popačil tiskarski škrt in jo bom popravil ob koncu tega poročila. Zdaj sem namreč dobil celotno knjigo v roke in se mi zdi, da bo Slovence zanimalo, če kaj več poročam o njej.

Dr. Božo Milanović je danes starosta istrskih duhovnikov, kajti nahaja se že v 89. letu starosti. Istrski rojak, ki je že v osmi šoli uspel patentirati na Dunaju svoj izum dopolnitve električnega konmutatorja (l. 1913), je šel v bogoslovje v Gorici in se pod vplivi slovenskega katoliškega prosvetne-

ga dela, ki so ga vodili dr. J. Krek in škofje Mahnič, Sedej, Karlin in Srebrnič posvetil kulturno-prosvetnemu in publicističnemu delu med Hrvati v Istri. V teh prijetno pisanih spominih opisuje svoje delo (list Pučki prijatelj) še v Avstriji, med prvo svetovno vojno in zlasti po njej, ko so jo zasedli Italijani. Za čas Majniške deklaracije podaja izjavo slovenskega istrskega duhovnika Grašiča, da mu je tedaj (1917) že dr. J. E. Krek rekel, da bo „Istra prišla pod Italijane, da pa bodo vseeno obdržali svoje pravice (str. 24). Nekateri slovenski duhovniki so se umaknili na Kranjsko, on pa je vztrajal v delu za Istrane tudi pod fašizmom, ki mu je sproti uničeval delo (ukinitve lista, napadi, zapori itd.), dokler se ni umaknil v Trst. Tam je postal duhovni pomočnik na slovenski fari pri Sv. Ivanu, kjer je ostal 25 let in opravljal dušebrižnost v slovenskem jeziku. Obenem je vodil znova list za istrske Hrvate,

(81)

ustanovil Istrsko družbo sv. Mohorja, izdal knjige, koledarje, molitvenike itd. in opravljal delo mohorjana Finžgarja med Hrvati. Bil je v dobrih zvezah s slovenskimi duhovniki in politiki mladokatoliške smeri (Besednjak, šček, tudi dr. Kralj...), pač pa se je razšel z liberalno frakcijo pri Edinosti (dr. Wilfan, dr. Slavik...). Mnogo je tudi za Slovence poslal pri škofu Fogarju. Kot je prej podal oznake slovenskih škofov, je zdaj označil škofo Fogarja (z najlepšim priznanjem), Bartolomajca, Margotija, pa Sirovtija (z najslabšim!). Bil je interniran med drugo svetovno vojno v Bergamu in mu je v l. 1944 pretila največja nevarnost od Lahov, da ga ni rešil slovenski duhovnik Duhovnik, ki je uspel, da so ga Nemci prevzeli od Lahov in nato izpustili. O Duhovniku piše: „Ob koncu vojne je šel v Italijo, da se razgovarja z Angleži in Amerikanci... pa so ga Nemci odvedli že iz vlaka — in s plinom zadušili.“ (116).

Po „osvoboditvi“ je dr. B. Milanović (ki je študiral pod Istranom „hrvatskega rodu“ dr. Ujčićem iz Starega

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Po neuradnih podatkih je v prometnih nesrečah v lanskem letu umrlo 733 oseb, okoli petdeset več kot predlani.

KOPER — V koperskem pristanišču so v letu 1978 pretovorili 2.130.000 ton blaga in nafte in izpolnili 95-odstotno načrt. Vrednost dela je za 12 odstotkov večja kot je bilo predvideno. Tako so delavci pristanišča, ki je 1977 imelo izgubo, kar dobro reševali probleme. Dela jim, kot izgleda, ne manjka, saj so ves januar delali v dveh izmenah po 12 ur, na pomoč pa jim je prišlo iz puljskega pristanišča še 40 delavcev.

KOPER — Ob tridesetletnici Filatelističnega kluba Koper so v Pokrajinskem muzeju odprli razstavo originalnih osnutkov jugoslovanskih znamk, ki jih je izdelal akademski slikar Božidar Jakac.

MARIBOR — Po enajstih letih so v mariborski Operi spet uprizorili Tosco. Dirigiral jo je Samo Hubod. Zanimiv je podatek, da Samo Hubod ni v Sloveniji dirigiral že dvajset let nobene opere — vse odkar je odšel k RTV Ljubljana. Toda v drugih mestih Jugoslavije so ga često povabili za opernega dirigenta.

MARIBOR — V dnevni red prve konference komunistov na univerzi v Mariboru so „zavzeto razmišljali“ o vzrokih, zakaj se študentje tako malo vključujejo v družbenopolitično delo. Sklenili so, da bodo temeljito preučili problem in ga skušali rešiti. Vse pa seveda grade na „oblikovanju samoupravnih skupin“ in na zavzetosti učiteljev in drugih delavcev na univerzi, ki se bodo mogli vključevati v „delo samoupravne skupine kot izvajalci učnozgodnjega procesa in subjekti svobodne menjava dela“.

LJUBLJANA — V Sloveniji je 178 podjetij, ki uporabljajo za razvažanje blaga iz tovarne do železnice „industrijski tir“. Teh tirov je okoli 300 km. Železniško podjetje pa je pripravilo načrt za nove industrijske tire v dolžini 158 km. Pri tem je železniško podjetje pripravljeno finančno sodelovati z industrijami, ki bi take tire potrebovale, nekaj pa naj bi krili z desetletnimi posojili.

BREŽICE — Opekarna Brežice, ki je podjetje anhovskega Salonita, je največji slovenski in jugoslovanski proizvajalec opeke. Je pa tudi ob obnovi stare opekarne, tega je že nekaj let — v težavah. Pripravljajo nov sanacijski program, ki bo veljal kakih 45 milijonov dinarjev, kajti vračanje a-nuitet je eden glavnih problemov zaradi štiriletnje zamude pri izgradnji tovarne.

AJDOVŠČINA — V Pilonovi galeriji v Ajdovščini so prve dni januarja razstavljali dela slikarja Alojza Berleca, Borko Tepina in Janko Testen.

Pazina v Avgustineju in postal dr. bogoslovja) igral važno vlogo v organizaciji istrske duhovščine (ustanovitelj prvega duhovniškega društva sv. Cirila in Metoda v Jugoslaviji), tesno sodeloval s kanonikom dr. Rittigom v verski komisiji, reševal knjižne založbe, bogoslovje, samostane, ustanovil bogoslovje v Pazinu (direktor L. Jurca, o katerem pa ne omenja, da je Slovenec), bil direktor polne gimnazije (poneže so jo degradirali v nižjo gimnazijo, kar tudi omenja) itd. Bil je med tremi istrskimi duhovniki, ki jih je zaslila zavezniška razmejitevna komisija o pripadnosti Istre, bil skupno z župnikom A. Piščancem na mirovni konferenci v Parizu, se vrnil po razmejitvi l. 1946 domov, postal monsignor, prelat, škofov namestnik z vsemi pravicami ordinarija (razen posvečenja duhovnikov), apostolski protonotar z mitro in doctor honoris causa bogoslovne fakultete v Zagrebu. Napisal je dve knjigi zgodovine istrskega prepoveda, in ob 85-letnici te spomine (1976).

To je pisec teh spominov, v katerih se dotika tudi mnogo slovenskih dogodkov in moč v zvezi z usodo Istre v tej dobi.

Rad bi opozoril samo na nekaj citatov, ki zadevajo tudi Slovence. Preden je odšel v Pariz, se je srečal z E. Kocbekom, ko je ravno prispel iz Rusije (1946). Ta mu je govoril o zbol-

LJUBLJANA — Huda zima s snegom in konec januarja nenadna otoplitev in dež so prinesli obilo težav Slovincem. Manjkalo jim je premoga, plina, olja za peči, le elektrike jim niso zmanjšali. Otoplitev z dežjem pa je povzročila tudi poplave. Sava je na mnogih krajih prestopila bregove, voda je spodjedla mnogo cest in marsikje tožijo, da so ceste zaradi lukenj neuporabne in to na najnovejših cestah. Še na avtocesti Vrhnika-Razdrto jih je že polno, čeprav bi morala ta cesta vzdržati vsaj deset let. Ker pa ni tako, sedaj iščejo krivce. Že so jih tudi našli — na sestanku v Ljubljani so 2. februarja zbrani moške ugotovili, da je priprava za gradnjo prekatka in neopolna, graditelji menda ne upoštevajo geoloških raziskav tal, kontrole pa ni ne med gradnjo, ne po opravljenem delu, vsaj zadostre ne.

PTUJ — Ptujski igralci so pod vodjo je govoril vse obrede v slovenščini. Potočnika uprizorili v začetku februarstva mariborskega režiserja Franja je Cervantesove „Medigre“. V petindvajsetih vlogah je nastopilo enajst Ptujčanov, ki so doslej pod istim režiserjem izvedli vrsto dram.

NAKLO — Na robu njiv v Žejah je srečni nabiralec Tone Grmek našel 1. februarja prvi letošnji regrat. Za tri večerje ga je nabral, kot je povedal. In še zastoj ga je dobil. Povrtnina je zaradi zime izredno draga — za pol kilograma radiča je treba na ljubljanskem trgu odšteti 70 dinarjev.

Umrli so od 8. do 20. januarja 1979:

LJUBLJANA: Anton Arh, up. pismonoša, 71; Rudolf Letnar, 85, borec za sev. mejo; Edvid Tešar, up.; Gobjmir Gala; Zinka Picelj, up.; Marija Aupič; Marija Janežič r. Gvajc; prof. Mihael Kambič, akad. slikar, 92; Mara Rakovec, 72, up.; Albert Mlekusi; Emil Zavodnik, žel. up.; Rudolf Vehar, up. gostilničar; Anton Kocman, up.; Francka Filipič r. Gluhododov, 50; Jože Podobnik; Jakob Kuhar, up., 92; Vinko Bajželj, up.; Emilija Kumar r. Lenarčič, 82; Vinko Smolnikar; Leopold Hajnske; Miha Oswald, 87; Anton Gregorčič, 79; Stane Pretnar; Bogomila Kristan r. Vovk, up., 58; Frančiška Raubar v. Gregorčič, 92; Albina Gorjanc; Ivan Matičič, pisatelj, up. uč., 92; Albin Fakin, prof. glasbe; Albina Krištof; Danilo Merlak, operni solist.

RAZNI KRAJI: Jože Plevčak, 71, Trbovlje; Mihael Japelj, kmet, Brest; Alojz Pratnemer, žel. ur., Maribor; Mirko Hribljan, up., Kokrica; Alojz Matjaž, žel. up., Jelovec; Tolčka Pilko; Celje; Janez Ferme, posestnik, Limovce pri Trojanah; Marija Prašnikar, Križevska vas; Jože Kocjančič, posestnik, Nagastrn; Joško Pavli, kroj. mojster, Jesenice; Gertrud Kajzer r. Busch, Skofja Loka; Frančiška Kokalj r. Jurčič, Breg; Franja Brodar r. Jenko, 86, Kranj; Martin Dolinšek, Mengeš; Martina Pleskovič r. Mikolič, up. uč., Mokronog; Franc Somenc, 78, posestnik, Zaboršt; Angela Škerl r. Erjavec, Klemenova mama, Kleče; Ivan Praprotnik, usnar, Vransko; Marija Pogačar, Bohinjska Bela; Angela Klenha r. Potočnik, up., Kranj; Janez Kozina, Tepkov ata, Jurjevica; Anka Zupan r. Praprotnik, 72, Lesce; Janez Cerar, 71, Krašnja; Angela Brajer r. Moškrlec, Sostro; Angela Jamšek r. Hribar, Vevče; Ivanka Šinkovec r. Moljk, Radovljica; Marko Reba, 73, Drage; Cecilija Blažun, Domžale; Franc Burger, 70, Ribnica; Ferdo Marn, 100, up. obč. usl., Celje; Frančiška Čuk, up., Vipava; dr. Alfonz Debeljak, up. zdravnik-ginekolog, Celje; Alojzij Kozelj, up. šol. upravitelj, Rimske Toplice; Ivana Bizjak r. Vehar, Gorenja vas; Stanislav Jakulin, up. operni pevec, Beograd.

šanju odnosov ruske Cerkve, odkar je ona oborožila eno celo brigado... Stalin je pristal na patriarhat, sv. sinod... v zadnjem času je bilo zgrajenih in obnovljenih 80 cerkva. Državni tajnik mu je rekel: „Mi komunisti ostanemo na svoji filozofski liniji; smo pa za to, da ostane, kar prinese „izkustvo“; če se prepričamo, da je vera temeljni in nujni del človeške duše, bomo to upoštevali trajno v praksi.“ (140) Tajnik komunistične partije Duclós mu je rekel, „da dela na tem, da Trst postane jugoslovanski.“ Nasprotno pa mu je dejal neki francoski minister: „Trsta vam ne moremo dati, ker, če ga damo vam, bi bilo isto, kakor da ga damo Rusiji.“ (142) Francoski minister notranjih zadev Puissret je predlagal za Julijsko krajino plebiscit. Milanović je bil protti temu, ker „ni znano, za kateri del Istre bi bil plebiscit odobren in koliko naših bi glasovalo za Italijo zaradi idejnih razlogov.“ (145) Pisatelj F. Bevk je „bil za plebiscit, ker je mislil na slovenske razmere.“ (145) Še bolj zanimivo pa je, da je Bidault, eden od vodij francoskega odpora rekel jugoslovanski komisiji, da „ako žele pridobiti njihovo francosko javnost, jih ne sme hvaliti noben komunistični list.“ (145) 1. julija 1946 je bila sklenjena mirovna konferenca, ki je odločila Svobodno tržaško ozemlje z izgubo Gorice in Tržiča. „Angleži in Amerikanci so de-

Pogreb dr. Jožka Tischlerja

Kakor smo poročali, je truplo dr. J. Tischlerja ležalo v dvorani Slomškovega doma v Mohorjevi ob častni straži bivših učencev — slovenskih gimnazijcev. Prvo mašo zadušnico je opravil v Mohorjevi kapeli prelat dr. A. Zechner. Družina je v osmrtnici izrazila željo, da naj namesto vencev, kdor želi, pošlje kaj v podporo Združenja staršev pri slovenski gimnaziji oz. Domu duhovnih vaj v Tinjah. Kot prvi se ga je spomnila na ta način zveza slovenskih izseljencev, torej prav tisti, katere je on pripeljal z nevarnostjo lastnega življenja iz nacističnega izgnanstva v domovino.

Dr. Tischlerja so pokopali v pone-deljek 29. januarja v Žrelcu. Deževalo je in tudi snežilo in vse ulice v Žrelcu so bile polne avtomobilov, ki so spremljali truplo iz Celovca. Ljudi je bilo toliko, da niti duhovniki — in bilo jih je 50! — niso mogli spremljati krste pred oltar. Kronikar pravi: bil je neprotokolaren pogreb, toda „za ves slovenski narod je imel obeležje državnega pogreba.“ Sv. mašo je daroval škof dr. Köstner ob somaševanju 11 duhovnikov Na koru je pel zbor Petelin-Gallus (Janez Krampuš) Ropitzovo sveto mašo, ki jo je na orglah spremljal skladatelj sam. Pred oltarjem — obrnjeni h krsti in ljudstvu — so zapeli združeni mešani zbori pesem „Jaz sem vstajenje in življenje“. Pridigal je predsednik Krščanske zveze L. Kašelj. V imenu Cerkve se je poslovil mariborski škof dr. Grmič. Pri mrtvašnici so se poslovili Selani s selskim križevim potom „Liepa roža“, in gimnazijski zbor mu je v slovo zapel njegovo najljubšo pe-

sem Sirota jaz, okrog blodim. Ob odprtem grobu so mu zapeli pesem Rož, Podjuna, Zilja. Nato so se zvrstili govori. V imenu Narodnega sveta za koroške Slovence se je poslovil predsednik dr. Grilc, v imenu gimnazije ravnatelj dr. Vospornik, v imenu Zveze slovenskih organizacij predsednik dr. F. Zwitter, nato še dr. V. Inzko, s Tržaškega deželni poslanec dr. Štoka, Mihej Antončič pa v imenu Kluba slovenskih občinskih odbornikov. Pogrebne obrede je opravil drugi ravnatelj slovenske gimnazije zdaj v p. dr. P. Zablatnik.

Sožalje so izrazili med drugimi predsednik avstrijske republike dr. R. Kirchschläger, pa kancler dr. B. Kreisky ter več ministrov: zunanji, pravosodni, kmetijski itd., celovski in mariborski škof, koroški glavar itd., itd. tudi politični predstavniki iz matičnega naroda, primorskih Slovencev itd.

Žalno sejo je sklical Narodni svet za koroške Slovence in dvorani Zbornice za obrtno gospodarstvo. Udeležili so se je zastopniki najvišjih avstrijskih predstavnikov, kanclerja, potem sekcijski šefi raznih ministrstev, predstavniki deželnega glavarja, mariborski škof dr. Grmič, predstavniki primorskih Slovencev, gradiščanskih Hrvatov itd. Pel je moški zbor iz Štebna. Govorili so predsednik dr. Grilc, tajnik mag. Warasch, ki je prebral prispela brzojavna sožalja, nato pa v imenu Krščanske zveze L. Kašelj.

Tako se je slovenska Koroška — in Koroška sploh — poslovila od dr. Jožka Tischlerja, velikega borca za slovensko Koroško.

Iz šahovskega sveta

HLADNA VOJNA TUDI NA ŠAHOVNICI — „Hladna vojna“ med Západos in Vzhodom ni šele od včera, ni izbruhnila šele med turnirjem v Manili za svetovno prvenstvo med sovjetskimi disidentom Viktorjem Korčonom in „pravovernim“ Anatolom Karpovom. Da je temu tako, nam pričajo imena šahovskih otvoritev, ki imajo na Zahodu ena imena, za železno zaveso pa druga. Ta imena kar jasno spodbijajo trditve, da bi šahovnica družila Vzhod in Zahod.

Leta 1924 je na newyorškem turnirju Tartakower zaigral nenavadno otvoritev s kmetom b4 in jo poimenoval „orangutanova otvoritev“. Dan prej je bil menda v živalskem vrtu in mu je bila zelo všeč orangutanova samica Suzana. Tako vsaj trdi mojster Maroczy. Šahisti so se takoj lotili analize otvoritve in izbrskali, da je to potezo zaigral že l. 1905 na Dunaju šahist Fleiszig. Potem je otvoritev padla v pozabo. Tik pred drugo svetovno vojno in

protinik, 72, Lesce; Janez Cerar, 71, Krašnja; Angela Brajer r. Moškrlec, Sostro; Angela Jamšek r. Hribar, Vevče; Ivanka Šinkovec r. Moljk, Radovljica; Marko Reba, 73, Drage; Cecilija Blažun, Domžale; Franc Burger, 70, Ribnica; Ferdo Marn, 100, up. obč. usl., Celje; Frančiška Čuk, up., Vipava; dr. Alfonz Debeljak, up. zdravnik-ginekolog, Celje; Alojzij Kozelj, up. šol. upravitelj, Rimske Toplice; Ivana Bizjak r. Vehar, Gorenja vas; Stanislav Jakulin, up. operni pevec, Beograd.

lali v naše slabo, Molotov se je zelo boril za nas, Francozi so bili posredovavci.“ (149)

In tu pride tisti odstavek (str. 151), kjer govori o podkupovanju dr. Kralja: „Vrnili smo se v Trst (po sklenitvi miru, 1. julija 1946 m. o.) in spet sem prevzel urejanje lista Gore srca. V Parizu smo se dogovorili, da v šolskih počitnicah od 11. do 31. oktobra 1946 odpremo v Semenšču tečaj za hrvatski jezik in književnost. Po tečaju smo šli na izlet v Zagreb kjer smo obiskali predsednika vlade dr. Bakarića, nadškofa Stepinca in Vladimira Nazora.“ Nato pride: „Začudilo sam se, kad me je u ona doba posjetio prijatelj Janko Kralj, gorički Slovenac, te mi je ponudilo veliko svoto, ako javno izjavim, da bi Istru trebalo priključiti slovenskoj republici. Ja sam to odmah odbio.“ (str. 151)

K temu stavku bi rad napisal nekaj pojasnil in popravke, zaradi katerega pravzaprav sem napisal ta članek.

„U ono doba“ — kdaj? Na vsak način — po maju 1945, kajti prej ni bilo Slovenske republike, h kateri naj bi se pridružila Istra. Ali po juliju 1946, ko so se vrnili iz Pariza v Trst? Ali po 31. avgustu, ko so končali semenšni tečaj in so se podali v Zagreb?

Nedvomno je dr. Milanović dobro poznal dr. Kralja, saj ga imenuje „pri-

leta po njej jo je poživil sovjetski igralec Sokolski. Sovjetski šahovski strokovnjaki so seveda popolnoma pozabili na „orangutanovo otvoritev“ in jo poimenovali po Sokolskem; v dobi Hruščova so pisali celo o „ukrajinski otvoritvi“, ker je Sokolski Ukrajinec.

Slovenski vele mojster Vasja Pirc je tudi znan kot teoretik in je uspešno raziskoval novo obrambno varianto, ki je v šahovski literaturi dobila njegovo ime. Toda v Sovjetski zvezi jo imenujejo „Ufimčeva obramba“, po kazastanskem šahistu Ufimcevu. A tudi v zahodni literaturi so v začetku Pirčeve ime nadomestili z Robatschem, avstrijskim šahistom, ki jo je pogosto uporabljal. Švicarji so celo pisali, naj bi se obramba imenovala „Pi-R-Uf“. Sedaj pa je Pirčeve ime obstalo povsod po svetu, razen — seveda — v Sovjetski zvezi.

Benko je ameriški šahist, rojen v Franciji, po krvnem pravu pa Madžar; Benkov gambit na Vzhodu nima državljanstva in ga imenujejo „volški gambit“. Pa vrsta ni zaključena: Rich-terjev napad — po nemškem igralcu — se v SZ imenuje „Rauzerjev napad“. Znani igralec predvojne Poljske in sedaj Argentine Najdorf je posredoval šahistom v svetu Najdorfovo obrambo, a na Vzhodu so jo pripisali Čehu Opočenskemu. Leonhardova varianta (Leonhard je iz ZRN) se imenuje Sozinova (SZ) varianta, Benonijeva je v knjigah sovjetskih šahistov imenovana „sistem Hromadke“, po češkem teoretiku.

Aljehin, dolgoletni svetovni šahovski prvak in eden prvih šahovskih disidentov, je nedavno dobil mesto v šahovskih učbenikih Sovjetske zveze. Po

jateljja“. V tem času, ki sem ga omenil zgoraj, naj bi ga dr. Kralj „osebno obiskal“ (posjetio me) — kje? in kako? Prof. dr. M. Komar je ob desetletnici smrti dr. Kralja napisal za Kolesar-Zbornik Svobodne Slovenije za leto 1954 članek o njem, kjer pravi: „V septembru l. 1943 je bil dr. Kralj prisiljen oditi iz Gorice, kajti doma ni bil varen življenja. V Rimu je čakal in pričakal zaveznike... in umrl 27. decembra 1944. Vest o njegovi smrti je prišla v domovino šele po koncu vojne.“ (str. 98)

V omenjeni oceni HR je datum smrti pomotoma naveden z „za božič 1945.“ To popravljam sedaj na tem mestu, dasi bi natančen bravec iz nato sledečih besed z lahkoto razbral, da gre za napako, kajti tam stoji: „torej eno leto in pol potem, ko je umrl v Rimu.“ Datum smrti drži: božič 1944.

Od septembra 1943 je bil dr. Kralj v Rimu in se ni vrnil nikdar več v Trst in tudi zvez ni imel nihče iz njegove okolice z domom, kajti šele „po vojni“, t. j. po maju 1945 je prišla vest o njegovi smrti na Primorsko. — Kako naj bi „u ono doba“ jeseni 1946 osebno obiskal pisca? Tu gre očividno za lapsus memoriae, za zamenjavo osebe ali časa. Podčrtam to neskladje, to nemožnost in seveda tudi — sklep, ki iz tega izvira. Bo treba poiskati dru-

Slovinci v Argentini

Osebnosti:

Rojstvo. V družini Janeza Kocjančiča in njegove žene Ani roj. Sušnik, se je dne 20. februarja rodil sin prvorojenec. Čestitamo!

Krst: Krščen je bil Nikolaj Albert Možina, sin Antona in ge. Ane Beatriz roj. Planinšek. Za botra sta bila Andrej Možina in Elena Compagnione. Krstil je rev. Franc Grom. Čestitamo!

Poroka. V soboto 10. februarja sta se v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi poročila Boris Rozina in Martina Miklič. Novoporočencema naše iskrene čestitke!

CARAPACHAY

Že nekaj tednov so zidarji, gospodarji našega doma. Uresničen bo načrt, ki je bil že dolgo v pripravi. Dom bo pridobil prostorni vhod, povečano kuhinjo, stopnišče in gostinske prostore, obenem bo vsa stavba dobila moderno in priklupno pročelje.

Gradbeni odbor pod vodstvom L. Sedeja, ki vodi delo in odbor Doma, ki je odgovoren za finančno stran izvršitve, priredi v ta namen v nedeljo 4. marca veliko tombolo, katere glavni dobitok bo kompletna zakonska spalnica. Poleg tega bo še na razpolago dosti drugih lepih dobitkov. Opozorjamo in vabimo zavedne rojake, da nas obiščete in tako pomagajte ohranjati slovensko skupnost v tem severnem delu predmestja.

PO ŠPORTNEM SVETU

NA PREKRSKI GORCI pri Mariboru je bila 14. januarja zadnja tekma na „skakalni turneji treh dežel“. Na tej turneji so Avstrijci slavili popoln uspeh in zmagali na vseh tekmah. Na Prekarski gorci je osvojil prvo mesto Avstrijec Neuper, ki je skupaj z Norčičem, ki je bil tu drugi, postavil nov rekord skakalnice s 77 metri. V končni oceni so prva štiri mesta zasedli Avstrijec Tuscherer, Groyer, Neuper in Zahomčan Millonig, peti pa je bil Norčič. Nastopili so še skakalci iz Švice, Italije, ČSSR in ZRN.

NA MEDNARODNEM NAMIZNOTENISKEM PRVENSTVU ČSSR, ki je bilo končano 28. januarja v Ustih na Labi, so jugoslovanski reprezentantje osvojili v skupnem tekmovanju drugo mesto za domačimi reprezentanti. Moški so v polfinalu premagali evropske pravke Madžare s 3:1, finalni boj so izgubili s 2:3. Damska jugoslovanska ekipa je s češkoslovaško izgubila s 3:1.

LJUBLJANSKA OLIMPIJA je 32. jugoslovanski državni prvak v hokeju na ledu. V zadnjem srečanju je v Ljubljani premagala Jesenice s 5:3. Prvo mesto je imela Olimpija zagotovljeno že pred tem srečanjem.

Darovali so

Za tiskovni sklad Svobodne Slovenije so darovali: Slovensko, keramično podjetje CACES iz Mendoze 100.000 pesov; N. N., Cleveland, 100 dolarjev; F. K., Cleveland, 5 dol.; g. Ferdo Gospodarič v spomin gđc. Ivanke Pograjce 10 dol. Vsem darovalcem iskrena hvala.

Uprava Svobodne Slovenije

njegovi begunski poti na Zahod so ga Sovjeti dolga leta ignorirali in njegovo obrambno otvoritev gladko imenovali Čajkino. Po tridesetih letih od njegove smrti so, kot zglela, pozabili na Aljehinov greh — pot v begunstvo — in pišejo le o „Aljehinovi obrambi“.

gačnih dokumentov za tako težko obdolžitve, ki v tej zvezi izgubi vsako verodostojnost. Samo to.

Na nadaljnjih straneh dr. Milanović opisuje nadalje svoje življenje na raznih življenjskih položajih, ki sem jih omenjal zgoraj. Bogato življenje velikega kulturnega delavca med Istrani in vreden, da je tako svoje delo skiciral 85-letnik sam v svojih spominih, sestavljenih mnogokrat po zapiskih. V koncu omenja tudi, da je župnik Grašac umrl na Sp. Berniku (torej je bil Slovenec), in tudi o proštu L. Jurcu, najozjem svojem sodelavcu ne omenja njegove slovenske narodnosti.

In prav ta L. Jurca, zdaj koprski proš, po rodu iz Vipavske doline (roj. v Braniku), ki je bil tudi gojenec škofovega zavoda v št. Vidu in rektor semenišča v Pazinu, je zdaj izdal v Ljubljani podoben življenjepis pod naslovom Moja leta v Istri pod fašizmom. Vsekakor bo ta knjiga — kot sklepam iz že objavljenih odlomkov v listih — gotovo lepo slovensko dopolnilo spominov častiljivega istrskega prvoborca in rodoljuba dr. Milanovića.

Naj omenim še, da so Milanovićeve spomini opremljeni z mnogimi fotografijami, med njimi tudi s slovenskimi možmi, omenjenimi v spominih. In tudi to, da smatra za naravno mejo med Hrvati in Slovenci v Istri reko Dragonoj. (180)

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije bo 9. marca ob 20. uri v društvenih prostorih.

Pouk slovenščine za kasteljsko govoreče otroke od 6. do 12. leta starosti se bo začel v Slovenski hiši v soboto 17. marca ob 10.30 uri.

SLOVENSKI SREDNJEŠOLSKI TEČAJ "RAVN. MARKO BAJUK"
Ramón L. Falcón 4158 Buenos Aires

PRIČETEK ŠOLSKEGA LETA 1979

- Sobota, 3. marca, ob 9. uri: Profesorska konferenca. (Določitev urnika, letnega koledarja, pretres pravil in učnega načrta. Skupno kosilo. Zaključek do 16. ure.)
- Sobota, 10. marca, ob 15. uri: Popravni izpiti. (Drugega roka za izpite ne bo. Edina izjema so dijaki, ki bi imeli isti dan izpite na argentinski šoli. Ti naj se — s pismenim potrdilom argentinske šole javijo k popravnim izpitom 17. marca ob 15. uri.)
- Sobota, 17. marca, ob 16.30 uri: Vpisovanje. Ob 19. uri: Začetna sv. maša. Po maši stik med razredniki in učenci po razredih.
- Sobota, 31. marca, ob 15. uri: Prvi dan pouka

Prosimo za točno udeležbo.
Pogoji za vpis, ki so isti, kakor prejšnja leta, bodo objavljeni skupaj z letnim koledarjem tečaja v prihodnjem oglasu.

Ravnateljstvo

Začetek naših osnovnih šol

bo
v nedeljo, 11. marca, ob 16. uri
v Slovenski hiši, Ramón Falcón 4158

Na sporedu:

- sv. maša na čast Svetemu Duhu
- uvodne besede in igra: „PETRČKOVE POSLEDNJE SANJE“

v izvedbi

šole „dr. Gregorija Rožmana“ iz San Martina in v režiji Maksa Borštnika.
Vabi šolski odsek ZS

Prosimo, ne odlašajte s poravnavo naročnine!

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 666-4366.

Izredne uradne ure v SLOGI

OB SOBOTAH OD 16. do 19. ure

- SAMO ZA NALOŽBE DENARJA (Vezani in navadni deleži).
- POKOJNINSKA POSVETOVALNICA — Vodi g. Adolf Škrjanc. (Namesto ob sredah, bo odslej ob sobotah od 16. do 19. ure).

SVOJI K SVOJIM! V SLOGI JE MOČ!

V nedeljo 4. marca v Slovenskem domu v Carapachayu

Vsakoletna tombola

Ob 11.30 sv. maša in nato skupno kosilo
Ob 16.30 začetek tombole, katere glavni dobitnik bo

MODERNA KOMPLETNA ZAKONSKA SPALNICA

Na razpolago bo še 50 lepih dobitkov, 200 činkvinov in nad 200 kvaternov.
Tablice so v predprodaji pri odbornikih.

Na razpolago bodo priznane dobri krofi. Ves dan gostoljubna postrežba.

Lepo vabljeni vsi prijatelji našega doma.

OSREDNJA HIŠA:

LOMAS DE ZAMORA

Av. Hipólito Yrigoyen 8854/62
Tel.: 243-2291

(med Boedo in Sáenz)

Vse za dom

Pohištvo

Dekoracije

PODRUŽNICE:

EZEIZA

Ruta 205 (nasproti postaje)
Tel. 295-1197

C. SPEGAZZINI

Av. 25 de Mayo 136

SAN JUSTO

Almafuerte 3230
(eno kvadro od občine)

LOMAS DE ZAMORA

Hipólito Yrigoyen in Laprida

Milovan Djilas: Sovjetski sistem je obsojen na razkroj

II

Sovjetska zveza in sultanova Turčija

Carska Rusija je bila sicer avtokratska, ne pa totalitarna. Zato je smotrnejše in prepričljivejše primerjati Sovjetijo z „verskimi“ vojaškimi cesarstvi, posebno z osmansko sultanovo Turčijo.

Tako v osmanski Turčiji kot v leninistični Sovjetiji je bila in je najvišja svetna oblast obenem tudi verski oziroma ideološki glavar (sultan na eni strani in centralni komite na drugi). Funkcije in dobrine, kakor tudi najboljše honorirani položaji so bili podeljevani z ozirom na vdanost in uslužnost vrhovni oblasti. Niso pa bili dedni, čeprav so imeli otroci „zaslužnih“ večje izgleda. Pravoverni in člani partije imajo prednost pred neverniki in nečlani. Vsa zemlja je bila sultanova last, v ZSSR je državna, takó zemlja kot tovarne in hiše.

Podobnost, če že ne skladnost obstaja tudi v zunanjih odnosih. Turčija je smatrala deželo, ko je bila na njeni zemlji postavljena mošeja — za sveto in neodtujljivo. Sovjetija odklanja osamosvojitvev takom. socialističnih dežela in si pridržuje pravico intervencije, kadar vrednoti kako spremembo za „ne-socialistično“. Sultan in njegovi verski močujočniki so si zagotovili pravico tol-

mačenja islama. Sovjetska vrhovna oblast si je pridržala tolmačenje in priznavanje socializma. Oba izhajata iz potrebe po vojnah kljub strašnim in nepopravljivim izgubam. Vera v vojno vse dokler je še kaj „nevernikov“ oziroma „kapitalistov“ in „revizionistov“.

Nadalje: nenasitnost v zavzemanju tujih ozemelj kljub neobvladanju in neizkoriščenju vseh lastnih predelov. Pravtako stremenje po zavzemanju in podjarmljanju razvitejših dežel v kompenzacijsko lastne zaostalosti, neproduktivnosti in neurejenosti. Z ozirom na krajevne danosti, tradicije, zunanje zveze in odpor dobe posamezne zavojevane in odvisne dežele različni status.

Nič in nihče ni mogel o svojem času Turčije zaustaviti ali jo celo premagati, vse dokler ni vzdrževanje oblasti v teh deželah in vzdrževanje mogočne armade presegalo njene notranje moči. Takrat šele je začela dobivati težke poraze: bitka pri Lepantu 1571, obleganje Dunaja 1683 itd. O Sovjetiji se ne more trditi, da bi že zašla v tako propadanje. Sicer je opaziti že zanesljiva znamenja nagnitja: sterilnost ideologije, gospodarska neučinkovitost, zahteve po reformah, pojav sredobeznih sil. Obstajajo pa tudi znaki, da ta gnolba še ni pronikla dovolj globoko v vsa tkiva. Za enkrat gre za

razvojno stopnjo nagnitja, ki naganja h krutim in pojačnim, čeprav brezuspešnim in brezizglednim naporom: pospeševanje vojne tehnike, uspešno izkoriščanje tujih revolucij za lastno prodiranje v nerazvite dežele idr.

Tehnična zaostalost postaja smrtno nevarna

Rusija se že od 15. stoletja neprestano širi. Nikdar ji ni uspelo doseči evropske tehnično raven. Neizbežen tehnični napredek se uresničuje po evropskem vzgledu, a za razliko s tem — s pojačnim nasiljem. Konkurenca in tehnični napredek so sili Evropo k osvajanju kolonij, medtem ko sta Rusija navajala k širjenju svojega cesarstva fevdalizem in tehnična zaostalost.

V tem se kaže po drugi svetovni vojni razlika med carsko in „partokratsko“ (od partije obvladano) Rusijo: Nadaljnje širjenje se ne izplača več in postaja vedno težje — vsaj brez nove svetovne vojne, za katero ZSSR še ni pripravljena. Tehnična zaostalost je zaradi naraščajočih potreb lastnega prebivalstva in nasprotnikovega napredka postala smrtno nevarna.

Nevarnost je tem večja, ker temelji monopolizem in misija partijske birokracije na tehničnem napredku, kar ustvarja nerešljivo protislovje: Sistem ni sposoben spremeniti se sam po sebi, in ta nespremenljivost ga smrtno ogroža. Ekspanzija v smeri tehničnih virov postaja za današnjo Rusijo — za Sov-

Si želite v svojem domu prijetno hladno ozračje? Vam ugajajo lepe melodije? Morda bi želeli zamenjati svoj star hladilnik za novega?

Pridite v nedeljo popoldne

18. MARCA

v Slomškov dom, Castelli 28
Ramos Mejía, na veliko tombolo.
Glavni dobitnik po izbiri:

ali: klimatska ohlajevalna naprava FEDERS 1500;

ali: Stereofonični aparat ZENIT;

ali: moderna hladilnica;

Poleg tega več sto lepih praktičnih dobitkov! Opozarjamo, da imajo tablice v predprodaji dve prednosti: so cenejše — po \$ 500,— in imajo pravico do nagradnega žrebanja. Zato: zagotovite si tablice v predprodaji!

Srečanje vseh, ki poučujejo v slovenskih ljudskih šolah bo v soboto 3. marca ob 16 uri v Slovenski hiši. Najprej bo predavanje msgr. Oreharja, potem razgovor o naših aktualnih zadevah in problemih. Vsi prisrčno vabljeni!

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavel Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slavimir Batagelj

in Tone Mizerit

Correos
Argentina
Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 5824

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 1.419.886

Naročnina Svobodna Slovenija za 1979: za Argentina: \$ 25.000,—, pri pošiljanju po pošti \$ 28.000,—; ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko pošto 30 USA dol.; obmejne države Argentine 25 USA dol.; Avstralija 35 USA dol.; Evropa 32 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 24 USA dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E. 33-7213.

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658 - 6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK

OD 15. DO 19. URE.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL

CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. 2

T. E. 35-8827

Globoko užaloščeni sporočamo, da nas je zapustil dne 20. februarja 1979 v 55. letu starosti naš dragi soprog, oče, stric, svak, gospod

Oton Drev

Pokopali smo ga v sredo 21. februarja na pokopališče Flores.
Priporočamo ga v molitev in drag spomin.

Zaljujoči:

Ivanka roj. Perkovič, žena
Valentin, sin
Ivanka, hčerka
Ana Pušnik, svakinja z možem Ivanom.
Branko in Izabel, nečaka.

Buenos Aires, Rogaška Slatina.

sovjetsko vodstvo zateka. Zaradi paritske in monopolistične vloge partijske birokracije ni in ne more biti drugače. Najvažnejši strateški cilji niso zaoštrali dežele in tudi ne revolucije. Glavna tarča je zmeraj le tehnološki Zahod. Tega hoče Sovjetija najprej oslabilati, nato obvladati in ga končno uporabiti kot „tehnični servis“ Sovjetije za nova osvajanja in za dokončno utrjenje sovjetskega gospodarstva.

Če pa sovjetski sistem ni sposoben vzdrževati se sam po sebi, tedaj se lahko zaustavi ekspanzijo sovjetske države, in to z hudostjo, spoznanjem in močjo, tako kot so doslej še vse vojaške ekspanzije bile zaustavljene. Ponujanje miru in izmenjave je le druga plat spoznanja, da sta hudobnost in moč potrebni.

To bi moglo postati usodno za rusko ljudstvo, ki je v Sovjetiji najštevilnejše; mesijanstvo je predvsem njegova zavzetost. Znotraj države mora nositi tudi največje odgovornost. Ne sme se mu pretiti in izvajati nanj pritisk, a tudi ne popuščati in se omalodušiti. Zavest katastrofe, v katero vodi danes Sovjetija vseh svet, pospešuje gnitje tega, kar je že gnilo in mora segniti. Miroljubna sila, opremljena z nezlomljivim pripravljenostmi, ki se brani, bo končno premagala lažljivo in življenjsko nevarno vero v moč oblasti.

Tako Djilas. Vprašanje je le, koliko tega bi imel on v vidiku, če bi se dokopal do oblasti, po kateri — po mnenju opazovavcev — stremi.

Sovjetska svetovna ideologija (leninizem) je danes le še motiv za ekspanzijo v svetovnem merilu, v katero se